

TIO/TTI

Muistio
26.4.2023

VN/26482/2022

Digi- ja data-aloitteiden koordinaatioryhmä 1. kokouksen muistio

Aika: Tiistai 20.4.2023 klo 9.00-10.42

Paikka: Teams-kokous

Osallistujat:

Puheenjohtaja:

Maria Rautavirta, yksikön johtaja, liikenne- ja viestintäministeriö

Jäsenet:

Kimmo Hyrsky, erityisasiantuntija, valtioneuvoston kanslia

Minna Bloigu, johtava asiantuntija, sisäministeriö

Antti Helin, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Mika Tuikkanen, johtava tietohallintoasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

Maria Hauptmann, johtava asiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Teemupekka Virtanen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Jaakko Rastas, erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

Julia Lintunen, asiantuntija, ulkoministeriö

Antti Saastamoinen, johtava ekonomisti, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Jenni Koskinen, verkostojohtaja, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Tanja Stormbom, lakiasiainpäällikkö, Valtiokonttori

Olli Ahonen, apulaisjohtaja, Valtiokonttori

Leena Storgårds, kehittämispäällikkö, Tilastokeskus

Pasi Piela, kehittämispäällikkö, Tilastokeskus

Juho Partanen, lakimies, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Valvira

Anu Talus, tietosuojavaltuutettu, Tietosuojavaltuutetun toimisto

Aino Sipari, yksikön johtaja, liikenne- ja viestintäministeriö

Anna Wennäkoski, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Mikko Pitkänen, johtaja, Digi- ja väestötietovirasto

Eliisa Sarkkinen, Siili Solutions

Emma Halmekoski, Siili Solutions

Juha Kostamo, Siili Solutions

Sihteerit:

Lotta Engdahl, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Merita Erkkilä, ylitarkastaja, liikenne- ja viestintäministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio. Jäsenmuutosasioina on ilmoitettu, että liikenne- ja viestintäministeriön verkko-osaston edustajan Tiia Korhosen tilalle tulee Sofia Lindbäck.

3. Datanhallinta-asetuksen kansallisen täytäntöönpanon ajankohtaiskatsaus

Merita Erkkilä kertoi datanhallinta-asetuksen toimeenpanoa tukevan työryhmän työn etenemisestä. Työryhmän selvitys oli lausunnolla helmikuuhuhutikuun välisenä aikana ja selvitystä on päivitetty lausuntopalautteen perusteella. Työryhmän tehtävänä on ollut yltäosoisesti selvittää asetuksen täytäntöönpanoa ja kuvata selvityksessään asetuksen velvoitteita yleisesti. Selvitys pyritään julkaisemaan toukokuun 2023 jälkimmäisellä puoliskolla.

Datanhallinta-asetuksen 3 ja 4 lukujen täytäntöönpanoa koskeva LVM:n hallituksen esitys on laitettu lausuttavaksi. Luonnos on lausunnoilla 5.5.2023 asti. Esityksessä ehdotetaan, että Liikenne- ja viestintävirastolle säädettäisiin ne EU:n datanhallinta-asetuksen rekisterinpito- ja valvontatehtävät, jotka koskevat datan välityspalveluita ja tunnustettuja data-altruismipohjaisia organisaatioita. Lisäksi virastolle ehdotetaan keinoja valvoa asetusta ja määrätä seuraamuksia. Viraston tehtäviin sisältyisi mahdollisuus määrätä seuraamusmaksu datan välityspalveluille. Esityksen antamispäivästä ei ole vielä tietoa johtuen hallituksen muodostamisesta.

VM:n Antti Helin kommentoi, että heidän vastuullaan olevan datanhallinta-asetuksen 2 luvun osalta täytäntöönpano olisi ratkaistavissa asetustasoisilla säädösmuutoksilla ja näin ollen heiltä ei ole tulossa esitystä yhdistettäväksi LVM:n hallituksen esitykseen.

4. Valvonta- ja seuraamussääntelyn yhteensovittaminen

Merita Erkkilä kertoi LVM:össä tehdystä selvittelystä digi- ja datasäädösten seuraamussääntelyn osalta.

Ongelmankuvauksena oli se, että Liikenne- ja viestintävirastolle on tulossa määrättäväksi seuraamusmaksuja usean EU-säädöksen nojalla. Osa seuraamusmaksuista on huomattavan suuria ja niiden määrääminen on siten säädettävä seuraamuskollegiolla. Eri EU-säädöksiin perustuvista seuraamusmaksuista ei pystytä säätämään yhdellä kertaa, vaan esimerkiksi sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia jouduttaneen muuttamaan useasti lyhyen ajan sisällä. Tämä tarkoittaa sitä, että alusta saakka ei pystytä säätämään vain yhtä kollegiota. Yhteisen seuraamuskollegion säätäminen on vaikeaa ko. sääntelyn yleisten oppien puutteen ja tiukkojen täytäntöönpanoaikataulujen takia. Lisäksi yksi seuraamuskollegio ei välttämättä pysty käsittelemään kaikkia viraston asioita, sillä digi-, data- ja kyberpuolen asiat eroavat liikennepuolen asioista. Useasta seuraamuskollegiosta säätäminen niin SVLP:ssä kuin omissa laeissaan ei kuitenkaan ole ongelmatonta. Osittain päällekkäisestä

valmistelusta ja muutoksista SVPL:ään voi tulla teknisiä ongelmia, virastolle vaikeuksia järjestää toimintaansa ja toimivaltaristiriitoja.

Asiasta on käyty keskustelua oikeusministeriön kanssa ja tämän keskustelun johdosta on linjattu, että selvitämme yhden seuraamuskollegion säätämistä osana DSA:n täytäntöönpanoa. Useat eri kollegiot eivät ole kannatettavia.

Keskustelussa nousi esiin rajat ylittävä data ja sen hyödyntämisen ohjeistus esim. terveystietojen osalta. EU tasolla Data Innovation Boardin odotetaan linjaavan monta auki olevaa käytännön asiaan.

5. Konseptointityö digi- ja datasääntelyn viranomaistoiminnan järjestämiseksi

Siili Solutions esitteli loppuraporttinsa digi- ja datasääntelyn viranomaistoiminnan konseptointityöstä. Kokouksessa käytiin läpi työn taustat ja tavoitteet, nykytilanteessa tunnistetu haasteet ja mahdollisuudet, sekä digiajan viranomaisen 2.0 – konsepti, joka sisältää kohti visiota - supersankarin tarinan ja työkalut vision edistämiseksi. Raportti löytyy [tiimeristä](#).

Keskustelussa nousi esiin erityisesti toive selkeyttää raportissa se toimijajoukko, jolle visio on erityisesti osoitettu. Myös viranomaisen oma rooli ja sidosryhmien rooli prosessin eri kohdissa nousi keskustelussa esiin. Lisäksi keskusteltiin johtajuudesta ja sen esiintuomisesta raportissa.

Raporttiin pyydettiin kirjallisia kommentteja työryhmän jäseniltä ja työpajaan osallistuneilta huhtikuun loppuun mennessä.

6. Muut asiat

Seuraava kokous järjestetään 7.6. klo 9-11

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.42.